

Hvaler Fremskrittsparti

Alvoret rundt kommune— økonomien

Det er vel kjent at offentlig virksomhet har et stort overforbruk, og Hvaler kommune er intet unntak. Overforbruket kan man regne med ligger på mer enn 20%. Selv med dette overforbruket presterer rådmann å presentere et regnskap for 2023 som gir et betydelig underskudd. Pr. 30.4.23 varsler rådmann et underskudd på 29 millioner kroner. Hvor har det blitt av budsjettdisiplinen?

Eiendomsskatten

Din nye eiendomsskatt for de neste 10 år basert på markedsverdi av din eiendom, blir først presentert på nyåret 2024 selv om takstene skal være ferdig 1.9.23, altså før kommunevalget. Fredrikstad Blad har prøvd å få innsyn i de takstene som allerede er gjennomført med dette har de blitt nektet. Det er ingen tvil at posisjonspartiene på Hvaler ikke ønsker å slippe denne skattebomben i håp om å bli gjenvalgt. I Fredrikstad og Råde som er ferdig taksert til markedsverdi har mange av takstene økt med 3 og 4 gangeren. Hvis man tror situasjonen blir annerledes på Hvaler, blir det i hvert fall ikke bedre. 80% av eiendommene i Hvaler kommune er sjønære. Får du en markedsverdi på 10 millioner kroner vil dette bety at du må betale noe over kr. 2.000 pr. måned med en promillesats på 3,5. Eiendomsskatten er en usosial skatt og må reduseres, og på sikt fjernes.

Kommunale avgifter

Hvaler kommune har tilbakeholdt 15 millioner kroner som ikke har blitt utfakturert brukerne i 2023. Det betyr at dine kommunale avgifter for 2024 vil øke med 40–50%.

Selvkost

50% av kommunens gjeld er brukere av vann, avløp og renovasjon ansvarlige for. Med dagens rente blir selvkostgjelden på 400 millioner kroner et sjokk for brukerne. I praksis har forbrukere av kommunale avgifter gitt kommunen carte blanche til sitt kredittkort. Renter i forbindelse med selvkost føres ikke i det kommunale regnskapet, men som et krav på abonnentene. Derfor er det nødvendig med en sterk kontroll av hva som blir belastet selvkost. De kommunale avgifter blir så høye at kommunen tilbyr månedlige fakturaer på lik linje som strømleverandørene har innført.

Konsulent-tjenester

Vi ser at kommunen er en storforbruker av konsulent- og advokattjenester. Dette er svært kostbart, og noe FrP vil stramme inn på.

De riktige grepene må tas nå

Gjeld

Hvaler kommune hadde pr. 1.1.23, 810 millioner kroner i gjeld. 30.4.23 er gjelden økt til 883 millioner kroner, altså en økning på 9%. Med et slik investeringstempo som Hvaler kommune legger opp til, når vi milliarden raskt. Det vil da si at hver person i Hvaler kommune har en gjeld på kr. 200 000. Hvaler kommune ligger på gjeldstoppen i gjeld pr. innbygger i Norge. Fredrikstad har til sammenligning ca. kr. 100 000 pr. innbygger.

Resurskrevende brukere

Samtlige partier med unntak av Frp har bestemt seg for å bygge et senter for utagerende/tunge brukere som har behov for 3 til 4 passere til alle døgnets tider. Bygget er foreløpig stipulert til en kostnad på 30 millioner kroner.

Det kan lett bli betydelige overskridelser.

Her har Hvaler kommune planer om å bosette mennesker fra andre kommuner for å tjene penger. En slik investering vil aldri bli lukrativ for Hvaler kommune, men kun en hemsko på sikt. I tillegg opplyses det at det er viktig at bygget ligger sentralt og nær bussforbindelse på Skjærhalden (Floren), slik at brukerne kan reise til Fredrikstad. Frp sier nei.

Frp ønsker å bruke midlene på eldreomsorg og skole i egen kommune.

Bredbånd

Hvaler bredbånd har tatt opp lån i størrelsesorden 75 millioner kroner. Avdelingen har til dags dato ikke tjent penger. Hvaler FrP vil selge Hvaler bredbånd, for å betale ned noe av kommunens gjeld. Bredbånd er heller ikke en lovpålagt oppgave for en kommune.

Borg Havn IKS

Hvaler kommune har skuslet bort eiendommer og eiendeler (arvesølvet) ved å inngå en avtale med Borg Havn 1.1.18. Ved å gi Borg Havn råderetten til havner, eiendom og parkering m.m. får Borg Havn alle inntekter.

Avtalen ble inngått etter kontantstrøm prinsippet som takserings modell. Det vil si hadde havner/eiendommer ingen inntekter ble verdien satt til kroner null. For alle Hvalers havner har vi en 4% eierandel i Borg Havn IKS som er bokført i Hvaler kommunes regnskap med 18.4 millioner kroner. Dette må være århundrets gavepakke.

Hvaler kommune betaler årlig 400 til 450 tusen kroner i havneleie for de gamle fergeleiene til de østre øyer. Bryggene må bygges om i forbindelse med den nye el fergen. Bare på Skjærhalden har profesjonelle folk antydnet en kostnad på 20 millioner kroner for å bygge om kaien. Bryggen på Herføl og de 4 brygger på Søndre og Nordre Sandøy kan vi fort komme opp i byggekostnader på 60–100 millioner kroner. Vi forstår at Borg Havn er villige til å finansiere utbyggingen ved at Hvaler kommune er villige til å betale en havneleie på flere millioner kroner i året. Var det noen som sa god butikk.

Åttekanten og Floren skole

De gamle skolene har blitt bredt omtalt i avisen. Saken viser posisjonspartiens vingling, mangel av forståelse av EØS avtalen, og inkompetanse. Hvaler FrP vil rydde opp i Åttekantsaken og selge til høystbydende med evt. føringer for etterbruk.

Administrasjon

Rådmannen må forberede seg på en helt annen styringsform. I Hvaler kommune er det 520 ansatte som tilsvarer nærmere 400 årsverk i en kommune med 4762 innbygger. Det er mange flinke ansatte i Hvaler kommune, men vi må ha en annen forståelse til økonomi.

Hvaler FrP er det rette parti til å rydde opp i problemene.

